

วารสารสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

www.bora.dopa.go.th

เดอะ วัน

สาร:ทะเบียน-บัตรฯ

THE ONE Call Center 1548 ปีที่ 10 ฉบับที่ 5 ประจำเดือน พฤษภาคม 2561

สำเนาไม่ใช้
รู้ใจประชาชน
มิติใหม่ติดต่อราชการ

การประชุมชี้แจง การดำเนินโครงการพัฒนาระบบการประเมินความพึงพอใจ
ของประชาชนต่อการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ (Citizen Feedback)
และการยกเลิกสำเนาเอกสารราชการ (No Copy)

การดำเนินโครงการ

พัฒนาระบบการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ (Citizen Feedback)
และการยกเลิกสำเนาเอกสารราชการ (No Copy)

ร้อยตำรวจโท อาทิตย์ บุญญะโสภิต อธิบดีกรมการปกครอง ให้การต้อนรับ นายภูซงค์ โนดไธสง ผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ พร้อมคณะผู้บริหาร ในโอกาสเข้าหาหรือการนำข้อมูลทะเบียนไปใช้ประโยชน์ในการจัดทำสำมะโนประชากรและเคหะทดลอง เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2561 ณ ห้องประชุม 2 ชั้น 5 อาคารกรมการปกครอง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

คำนำ

นายวินัส สีสุข

ผู้อำนวยการสำนักบริหารการทะเบียน
บรรณาธิการอำนวยการ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 16 การปฏิรูปประเทศ มาตรา 258 การปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน กำหนดให้มีการบูรณาการฐานข้อมูลของหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานเข้าด้วยกันเพื่อให้เป็นฐานข้อมูลเพื่อการบริหารราชการแผ่นดินและการบริการประชาชน และตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2559 ได้มอบหมายให้สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง เป็นหน่วยงานกลางในการเชื่อมโยงฐานข้อมูลประชาชนของส่วนราชการ และทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการข้อมูลตามที่ส่วนราชการร้องขอ และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2560 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดทำฐานข้อมูลให้แล้วเสร็จภายใน 1 ปี กรมการปกครองจึงมีภารกิจสำคัญในการสนับสนุนการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบ Linkage Center รองรับต่อการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และการให้บริการประชาชน ซึ่งกระทรวงมหาดไทย โดยกรมการปกครอง (สำนักบริหารการทะเบียน) ได้รายงานผลความคืบหน้าการดำเนินการดังกล่าวต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2561 ที่ผ่านมา

เป้าหมายสำคัญของการบูรณาการฐานข้อมูลประชาชน คือ การยกเลิกการใช้สำเนาเอกสารราชการในกระบวนการบริการประชาชน กรมการปกครองได้ออกระเบียบว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 รองรับการดำเนินการดังกล่าวแล้ว จึงขอให้ผู้ปฏิบัติงานทุกภาคส่วนร่วมกันผลักดันการปฏิบัติให้บรรลุผลตามเป้าหมายของรัฐบาลต่อไป

ที่ปรึกษาากิตติมศักดิ์ ร.ต.ท.อาทิตย์ บุญญะโสภิต, ชำนาญวิทย์ เตรรัตน์, นิวัฒน์ รุ่งสาคร, ศักดิ์ชัย แดงอ้อ, วิเชียร ชิดชนกนารถ บรรณาธิการอำนวยการ วินัส สีสุข
ที่ปรึกษา ลัญชัย เตชนิมิตวัช, บรรจบ จันทรัตน์, สุชาติ ธาณิรัตน์, วีระชาติ ดาริชาติ, รัฐยา อาจหาญ เฝยพร, อำนาจ โพธิ์สอาด, นวน โทบุตร บรรณาธิการประจำฉบับ ประเชิญ สมองดี
กองบรรณาธิการ ประเชิญ สมองดี, ณรงค์ฤทธิ์ มาทอง, สุชาติ บุญสิทธิ์, ณัฐพร พรหมมาสกุล ฝ่ายจัดทำ อุไรวรรณ สุขอนันต์, ศุภเชษฐ แสนยางนอก ฝ่ายทะเบียนและจัดส่ง ณรงค์ ยี่รงค์, สิตานัน บุญไธยม
พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์อาสาศึกษาดินแดน กรมการปกครอง

นายวิเชียร ชิตชนกนารถ รองอธิบดีกรมการปกครอง เป็นประธานการประชุมคณะอนุกรรมการกลั่นกรองการขอแปลงสัญชาติเป็นไทย การขอถือสัญชาติไทยตามสามี และการขอกลับคืนสัญชาติไทย ครั้งที่ 6/2561 เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2561 ณ ห้องประชุมบัวแก้ว ชั้น 2 อาคารกรมการปกครอง (คลอง 9) อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

นายวินัส สีสุข ผู้อำนวยการสำนักบริหารการทะเบียน เป็นวิทยากรบรรยายหัวข้อเรื่อง “การบริหารงานทะเบียนและบัตร” และ “หลักกฎหมายที่สำคัญในงานทะเบียนและบัตร” ให้กับนักศึกษาหลักสูตรนายอำเภอ รุ่นที่ 76 เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2561 ณ โรงเรียนข้าราชการฝ่ายปกครอง วิทยาลัยการปกครอง อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

การประชุมชี้แจงการดำเนินการโครงการพัฒนาระบบการประเมินความพึงพอใจ ของประชาชนต่อการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ (Citizen Feedback) และการยกเลิก สำเนาเอกสารราชการ (No Copy)

คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 21/2560 ลงวันที่ 4 เมษายน 2560 เรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ซึ่งในข้อ 17 กำหนดให้ในกรณีที่กฎหมาย กฎ หรือระเบียบใดกำหนดให้ผู้ขอรับอนุมัติ อนุญาต หรือใบอนุญาต หรือผู้ยื่นขอจดทะเบียนหรือจดทะเบียน หรือผู้แจ้ง ต้องใช้เอกสารที่ทางราชการออกให้แก่ผู้นั้นเพื่อประกอบการพิจารณาหรือดำเนินการ ให้เป็นหน้าที่ของผู้มีอำนาจอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต รับจดทะเบียน รับจดทะเบียน หรือรับแจ้งนั้น ที่จะต้องดำเนินการให้หน่วยงานที่ออกเอกสารเช่นว่านั้น ส่งข้อมูลหรือสำเนาเอกสารดังกล่าวมาเพื่อประกอบการพิจารณาหรือดำเนินการ ในกรณีที่ผู้มีอำนาจดังกล่าวประสงค์ได้สำเนาเอกสารนั้นจากผู้ขอรับอนุมัติ อนุญาต หรือใบอนุญาต หรือผู้ยื่นขอจดทะเบียนหรือจดทะเบียน หรือผู้แจ้ง ให้ผู้มีอำนาจนั้นเป็นผู้จัดทำสำเนาเอกสารดังกล่าวเอง เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ห้ามมิให้มีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการทำสำเนาดังกล่าวจากผู้ขอรับอนุมัติ อนุญาต หรือใบอนุญาต หรือผู้ยื่นขอจดทะเบียนหรือจดทะเบียนหรือผู้แจ้ง และในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2560 มีมติเห็นชอบแผนการยกระดับการบริการภาครัฐ ระยะที่ 2 ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 แผนงานการจูงใจกลางและการให้ข้อมูลป้อนกลับของประชาชนต่อการบริการ (Citizen Feedback Survey) ประกอบกับในการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ครั้งที่ 1/2561 เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2561 ซึ่ง พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน มีมติเห็นชอบให้ส่วนราชการเร่งรัดการยกเลิกการเรียกสำเนาเอกสารจากประชาชน ให้เริ่มเห็นผลสำเร็จภายในระยะเวลา 6 เดือน พร้อมทั้งเห็นชอบให้มีการจัดเก็บพิกัดตำแหน่งของสถานที่ราชการทั่วประเทศ เพื่อใช้ประโยชน์ในมิติต่างๆ ต่อไป ดังนั้น สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาระบบการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ (Citizen Feedback) และการยกเลิกสำเนาเอกสารราชการ (No Copy) ขึ้น

สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ได้จัดประชุมชี้แจงการดำเนินโครงการดังกล่าวให้กับหัวหน้าส่วนราชการทุกหน่วยงาน เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 3 พฤษภาคม 2561 ณ ดิ깅สันติไมตรี (หลังนอก) ทำเนียบรัฐบาล ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) และกรมการปกครอง โดยมี นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานในการประชุมและมอบนโยบายการดำเนินโครงการ ในการดังกล่าว นายวิเชียร ชิตชนกนารถ รองอธิบดีกรมการปกครอง ฝ่ายการทะเบียนและเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นผู้แทนกรมการปกครองร่วมชี้แจงข้อมูลให้ผู้เข้าร่วมประชุม

นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า เพื่อให้ส่วนราชการตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินการโครงการและเป็นการยกระดับการอำนวยความสะดวกและพัฒนาบริการภาครัฐ 4.0 ด้วยวิธีการทำงานแบบเปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen Centric government) ด้วยขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย เพราะที่ผ่านมาสำเนาเอกสารของประชาชนในแต่ละวันมีจำนวนมาก มีสถานที่จัดเก็บไม่เพียงพอซึ่งล้วนเป็นเอกสารสำคัญไม่สามารถทำลายได้เนื่องจากติดขัดในข้อกำหนดบางประการ รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหานี้จึงนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดระบบเอกสารของประชาชนและประยุกต์องค์ความรู้ในแบบสหวิชาเข้ามาใช้ในการทำงาน การทราบขั้นตอนและวิธีการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ การดำเนินการในระยะต่อไปจะกำหนดให้ส่วนราชการปึกหมุดเพื่อระบุพิกัดของสถานที่ให้บริการบนระบบพร้อมทั้งประกาศให้ประชาชนได้รับทราบการดำเนินการของโครงการอย่างเป็นทางการต่อไป

นายวิเชียร ชิตชนกนารถ รองอธิบดีกรมการปกครอง

ได้กล่าวถึงการยกเลิกสำเนาเอกสารทางราชการ (No Copy) ว่า กรมการปกครองได้มีการพัฒนาการจัดทำทะเบียนราษฎรมานานกว่า 60 ปี จนปัจจุบันพัฒนาเป็นฐานข้อมูลขนาดใหญ่สามารถให้บริการประชาชน โดยใช้บัตรประจำตัวประชาชน Smart Card เพียงใบเดียวในการพิสูจน์ยืนยันตัวบุคคล ลดภาระการสำเนาเอกสาร เกิดความสะดวก รวดเร็ว ด้วยการตรวจสอบจากระบบการเชื่อมโยงฐานข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆ ซึ่งเป็นผู้ออกเอกสารแทน แนวทางการยกเลิกการเรียกสำเนาเอกสารจากประชาชนเมื่อประชาชนไปติดต่อขอรับบริการจากส่วนราชการให้ส่วนราชการอ่านข้อมูลในบัตรประจำตัวประชาชนรวมไปกับใบคำร้อง ปัจจุบันนอกจากมีฐานข้อมูลทะเบียนบ้านกับบัตรประจำตัวประชาชนให้บริการแล้ว ยังมีเอกสารอื่นที่สามารถเรียกใช้จากฐานข้อมูลของกรมการปกครองได้อีก 15 เอกสาร เช่น ทะเบียนสมรส ทะเบียนหย่า ทะเบียนอาวุธปืน เป็นต้น โดยหลักการแล้วผู้ที่ดูข้อมูลได้มีเพียง 2 คนเท่านั้น คือ ประชาชนเจ้าของข้อมูล และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ด้วยการเสียบบัตรประจำตัวประชาชนกับเครื่องอ่านบัตร ในอนาคตถ้าประชาชนไปติดต่อส่วนราชการใดและเสียบบัตรประจำตัวประชาชน เครื่องอ่านบัตรก็จะแปลว่าเจ้าของบัตรยินยอมให้เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการนั้นดูข้อมูลต่างๆ แล้วสามารถที่จะ Download ข้อมูลเหล่านั้นพิมพ์ไปใบคำร้อง ซึ่งในใบคำร้องก็จะมีข้อมูลทะเบียนราษฎร ข้อมูลการจดทะเบียนสมรส ข้อมูลการเปลี่ยนชื่อ ข้อมูลการผ่านเกณฑ์ทหาร วุฒิการศึกษา ก็จะอยู่ในแบบคำร้องเดียวกันทั้งหมด ซึ่งประชาชนไม่ต้องแนบสำเนาเอกสารใดๆ เลย คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ทุกส่วนราชการจัดทำฐานข้อมูลในอำนาจหน้าที่ของตนเองให้แล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคม 2561 จากการสำรวจพบว่ามีเอกสารราชการจำนวน 116 รายการ ที่ประชาชนต้องใช้ในการติดต่อกับภาคราชการและภาคเอกชน โดยทุกส่วนราชการต้องจัดทำฐานข้อมูลของตนเองให้ครบถ้วน ถูกต้อง เป็นปัจจุบันทั้งหมดและเชื่อมโยงกับระบบฐานข้อมูลประชาชนกลาง (Linkage Center) และสามารถเรียกข้อมูลไปใช้งานได้ และเมื่อทุกส่วนราชการจัดทำฐานข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ก็จะได้ระบบฐานข้อมูลของประเทศที่เชื่อมกันด้วยเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก ที่สามารถเชื่อมข้อมูลได้ 20 กระทรวง ผ่านระบบ Linkage Center หากดูข้อมูลของกระทรวงมหาดไทย ก็สามารภเห็นข้อมูลพื้นฐานว่าคนนี้เป็นคนไทย หน้าตาเป็นอย่างไร หากไปดูข้อมูลของกระทรวงกลาโหมก็จะเห็นเอกสาร สด.43 หากไปดูข้อมูลของกระทรวงศึกษาธิการก็จะเห็นวุฒิการศึกษา เป็นต้น และนี่คือระบบ Linkage Center คือ back-end ด้านข้อมูลของประเทศ ซึ่งรัฐบาลมีความมุ่งมั่นจะทำให้สำเร็จภายในปีนี้

ความคืบหน้าการขับเคลื่อนแนวทางการบูรณาการฐานข้อมูลประชาชนและการบริการภาครัฐ

ส่วนบริหารและพัฒนาเทคโนโลยีการทะเบียน

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2559 เห็นชอบในหลักการให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐดำเนินการตามแนวทางการบูรณาการฐานข้อมูลประชาชนและการบริการภาครัฐ โดยให้สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง เป็นหน่วยงานกลางในการเชื่อมโยงฐานข้อมูลประชาชนของส่วนราชการ (Population Information Linkage Center) และทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการข้อมูล (Gateway) ตามที่ส่วนราชการร้องขอ และให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ จัดทำฐานข้อมูลประชาชนของตนเองตามอำนาจหน้าที่โดยใช้เลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก เป็นดัชนีในการจัดเก็บข้อมูล

ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2560 เห็นชอบตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ โดยให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเร่งดำเนินการแจ้งรายชื่อฐานข้อมูลที่ต้อง ขัดเจน ที่ต้องใช้ในการบริการประชาชนไปยังกระทรวงมหาดไทยภายใน 3 เดือน นับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ แล้วให้กระทรวงมหาดไทยรวบรวมและพิจารณารายชื่อฐานข้อมูลดังกล่าวแจ้งให้หน่วยงานเจ้าของฐานข้อมูลทราบโดยเร็ว และให้หน่วยงานเจ้าของฐานข้อมูลจัดเตรียมฐานข้อมูลให้แล้วเสร็จภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ได้รับแจ้งรายชื่อฐานข้อมูลจากกระทรวงมหาดไทย แล้วให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการเชื่อมระบบฐานข้อมูลดังกล่าวกับระบบฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรและเปิดให้หน่วยงานที่ร้องขอใช้งานโดยเร็ว

กระทรวงมหาดไทยได้รายงานผลการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2560 ต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรี โดยได้รับแจ้งรายชื่อฐานข้อมูลเอกสารที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐต้องใช้ในการบริการประชาชนจาก 20 กระทรวง และ 9 หน่วยงานของรัฐที่ไม่สังกัดกระทรวง และได้พิจารณากลับกรองรายชื่อเอกสารที่มีความจำเป็น และน่าจะเพียงพอที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐต้องใช้ประกอบการให้บริการประชาชนจำนวน 116 เอกสาร และได้แจ้งส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความร่วมมือตรวจสอบ ยืนยันรายชื่อเอกสาร และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่ง**คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2560** รับทราบตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ และให้หน่วยงานเจ้าของฐานข้อมูลเร่งดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลประชาชนและการบริการภาครัฐให้แล้วเสร็จโดยเร็วภายใน 1 ปี นับจากวันที่ได้รับแจ้งรายชื่อฐานข้อมูลจากกระทรวงมหาดไทย และให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการบูรณาการฐานข้อมูลประชาชนและการบริการภาครัฐในส่วนที่มีความพร้อมและสามารถดำเนินการได้ทันทีให้แล้วเสร็จก่อน และนำฐานข้อมูลที่บูรณาการแล้วดังกล่าวมาใช้ในการอำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชนให้เกิดผลเป็นรูปธรรมต่อไป

กระทรวงมหาดไทยได้จัดทำแบบรายงานผลการดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลและการเชื่อมโยงฐานข้อมูลเพื่อการบริการประชาชน โดยให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐรายงานผลตามแบบรายงานภายในวันที่ 30 ของเดือนจนกว่าการดำเนินการจะแล้วเสร็จตามมติคณะรัฐมนตรี โดยข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2561 พบว่า ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่จะต้องดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลเอกสารและเชื่อมโยงฐานข้อมูลเพื่อการบริการประชาชนได้รายงานผลการดำเนินการ จำแนกเป็น

1. หน่วยงานที่จัดทำฐานข้อมูลเอกสารและเชื่อมโยงฐานข้อมูลกับฐานข้อมูลของสำนักทะเบียนกลางในการให้บริการประชาชน จำนวน 33 เอกสาร คิดเป็นร้อยละ 28.45
2. หน่วยงานที่จัดทำฐานข้อมูลเอกสารแล้วเสร็จ แต่ยังไม่สามารถเชื่อมโยงฐานข้อมูลได้ จำนวน 25 เอกสาร คิดเป็นร้อยละ 21.55
3. หน่วยงานที่อยู่ระหว่างการจัดทำฐานข้อมูลเอกสาร จำนวน 58 เอกสาร คิดเป็นร้อยละ 50.00

กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท 0309.5/07210 ลงวันที่ 3 พฤษภาคม 2561 รายงานผลความคืบหน้าดังกล่าวต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรี และ**คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2561** รับทราบตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ ทั้งนี้ ให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเร่งดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลที่ต้องใช้ในการบริการประชาชน ตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2560 (เรื่อง การขับเคลื่อนแนวทางการบูรณาการฐานข้อมูลประชาชนและการบริการภาครัฐ) ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการเชื่อมระบบฐานข้อมูลดังกล่าวกับระบบฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรและเปิดให้หน่วยงานที่ร้องขอนำไปใช้ในการอำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชนต่อไป

กระทรวงมหาดไทย โดยกรมการปกครอง จักได้ขับเคลื่อนการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2560 โดยใช้กลไกของคณะกรรมการบูรณาการฐานข้อมูลประชาชนและการบริการภาครัฐในการกำกับดูแลและติดตามเร่งรัดผลการดำเนินการของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต่อไป

นายสัญญาชัย เตชนิมีตวัช ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบข้อมูล สำนักบริหารการทะเบียน เป็นประธานการประชุมคณะทำงานบูรณาการขับเคลื่อนการพัฒนาาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกรมการปกครอง ครั้งที่ 1/2561 เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาาระบบงานและฐานข้อมูลของกรมการปกครองให้เป็นระบบดิจิทัลตามนโยบาย “กรมการปกครอง 4.0” เมื่อวันศุกร์ที่ 25 พฤษภาคม 2561 ณ ห้องประชุมบัวแก้ว ชั้น 2 อาคารกรมการปกครอง (คลอง 9) อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

ส่วนบริหารและพัฒนาเทคโนโลยีการทะเบียน สำนักบริหารการทะเบียน จัดการฝึกอบรมการพัฒนาเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลด้วยเว็บเซอร์วิสสำหรับหน่วยงานที่เข้าร่วมโครงการบูรณาการฐานข้อมูลประชาชนและการบริการภาครัฐ โดยมีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐจำนวน 9 หน่วยงาน รวมจำนวน 35 คน เข้ารับการอบรมเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2561 ณ ห้องฝึกอบรมชั้น 8 อาคารกรมการปกครอง (คลอง 9) อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

ระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561

ส่วนบัตรประจำตัวประชาชน

การจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน เป็นงานสำคัญของรัฐในด้านการส่งเสริมความมั่นคงของชาติ ข้าราชการกรมการปกครอง จึงต้องมีความมุ่งมั่น ความตั้งใจและความพยายามที่จะพัฒนาการให้บริการด้านการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้แก่ ประชาชนผู้ขอรับบริการได้รับความสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง โดยการลดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติราชการ และสามารถ ลดค่าใช้จ่ายของประชาชน เพื่อให้เกิดความพึงพอใจในการขอรับบริการจากกรมการปกครอง ซึ่งเป็นการตอบสนองการบริหาร ราชการแผ่นดินของรัฐที่ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ประกอบกับคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 21/2560 ลงวันที่ 4 เมษายน 2560 เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ มีเจตนารมณ์ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการติดต่อขอรับบริการจากหน่วยงานของรัฐ ไม่ต้องมีภาระในการจัดเตรียมสำเนาเอกสาร ที่ทางราชการออกให้เพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบการยื่นคำร้อง คำขอ และการพิจารณาหรือดำเนินการของผู้มีอำนาจหน้าที่ ตามกฎหมาย จึงจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2554 ให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และเกิดประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชนมากยิ่งขึ้น

ระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 มีเป้าหมายที่สำคัญ คือ ลดอายุการเก็บเอกสารเกี่ยวกับบัตร (กระดาษ) มาเป็นการจัดเก็บ เอกสารด้วยระบบคอมพิวเตอร์ (Data) และลดการเรียกเอกสาร ที่ทางราชการออกให้จากประชาชน มาเป็นการตรวจสอบ เอกสารหลักฐานในฐานข้อมูลของทางราชการที่ออกให้กับ ประชาชน (ต้นฉบับ) มาประกอบการพิจารณาอนุญาตหรือ ไม่อนุญาต ในกรณีของบุคคลที่เคยมีข้อมูลเอกสารในฐานข้อมูล สำนักทะเบียนกลาง เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบหลักฐาน แล้วถูกต้อง และระบบคอมพิวเตอร์แจ้งผลการตรวจสอบแล้ว โดยไม่มีเหตุปฏิเสธการจัดทำบัตรของบุคคลดังกล่าวแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องเรียกเอกสารอื่นใดอีกเพื่อพิสูจน์ยืนยันตัวบุคคล

หน้า ๓

เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๑๒๐ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑

ระเบียบกรมการปกครอง
ว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขปรับปรุงระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัว ประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และเกิดประสิทธิภาพ ในการให้บริการประชาชนมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๖ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๘๘ (พ.ศ. ๒๕๕๒) ออกตาม ความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๕๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ อธิบดีกรมการปกครอง จึงออกระเบียบกำหนดแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๔๖ แห่งระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัว ประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๔๖ เอกสารเกี่ยวกับบัตรติดต่ออื่น ให้เก็บรักษาไว้เป็นเวลานานกว่าหนึ่งปี ซึ่งจะขออนุมัติ ทำลายได้

(๑) บัตรที่ไว้รับคืน หรือเรียกคืนจากผู้ขอมีบัตร มีบัตรใหม่หรือเปลี่ยนบัตรทุกกรณี

(๒) คำขอ บ.ป.๑

(๓) ใบรับ และใบแทนใบรับ รวมถึงคู่มือ

กรณีคำขอ บ.ป.๑ ที่มีการจัดทำขึ้นเพื่อการสอบสวน และหลักฐานเอกสารประกอบการพิจารณา จัดทำบัตร ให้เก็บรักษาไว้เป็นเวลานานน้อยกว่าสิบปี และข้อมูลรายการเกี่ยวกับบัตรที่จัดเก็บในไมโครฟิล์ม หรือระบบฐานข้อมูลทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชน ให้เก็บรักษาไว้เป็นเวลานานน้อยกว่าสิบห้าปี จึงจะขออนุมัติทำลายได้”

ข้อ ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสอง ของข้อ ๕๔ แห่งระเบียบกรมการปกครอง ว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔

“การขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรของผู้ที่โดยจัดทำบัตรด้วยระบบคอมพิวเตอร์ และมีข้อมูลเกี่ยวกับบัตรของผู้ขึ้นในฐานข้อมูลทะเบียนบัตร ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบประวัติการทำบัตร ภาาใบหน้าของผู้ขอมีบัตรและทำการเปรียบเทียบลายพิมพ์นิ้วมือผ่านระบบการจัดทำบัตรด้วย ระบบคอมพิวเตอร์ที่ฐานข้อมูลทะเบียนบัตร เมื่อระบบแจ้งผลการตรวจสอบโดยไม่มีเหตุปฏิเสธ

หน้า ๔

เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๑๒๐ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑

การจัดทำบัตรของบุคคลดังกล่าว ให้เจ้าหน้าที่รวบรวมหลักฐานของผู้ขอมีบัตรเสนอให้พนักงาน เจ้าหน้าที่พิจารณา โดยไม่ต้องเรียกหลักฐานเอกสารอื่นใดอีก”

ข้อ ๕ การเรียกตรวจเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาในการขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัว ประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้เจ้าหน้าที่และพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบจากข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมโยงกับฐานข้อมูลของสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง โดยไม่ต้องเรียกเอกสารหลักฐานดังกล่าว จากผู้ขอมีบัตร เว้นแต่กรณีที่ไม่สามารถตรวจจากฐานข้อมูลได้และมีความจำเป็นต้องมีเอกสารดังกล่าว ประกอบการพิจารณา ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เป็นผู้ออกเอกสารเพื่อให้ จัดส่งข้อมูลหรือสำเนาเอกสารดังกล่าวให้โดยเร็ว แต่ผู้ขอมีบัตรมีความประสงค์จะนำเอกสารหลักฐานนั้น มาแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ด้วยตนเอง ก็ให้ดำเนินการได้ตามความสมัครใจ

ข้อ ๖ บรรดาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับบัตรที่จัดเก็บไว้ก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้บันทึกจัดเก็บไว้ ในฐานข้อมูลทะเบียนบัตรตามวิธีการที่กรมการปกครองกำหนดให้แล้วเสร็จจึงจะขออนุมัติทำลายได้

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑
ร้อยตำรวจโท อาทิตย์ บุญชนะโชติภัต
อธิบดีกรมการปกครอง

สาระสำคัญ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 6 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 18 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2526 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 24 (พ.ศ. 2555) ออกตามความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2526 อธิบดีกรมการปกครอง จึงออกระเบียบกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2561 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกความในข้อ 46 แห่งระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2554 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ 46 เอกสารเกี่ยวกับบัตรดังต่อไปนี้ ให้เก็บรักษาไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี จึงจะขออนุมัติทำลายได้

(1) บัตรที่ได้รับคืน หรือเรียกคืนจากผู้ขอมีบัตร มีบัตรใหม่หรือเปลี่ยนบัตรทุกกรณี

(2) คำขอ บ.ป. 1

(3) ใบรับ และใบแทนใบรับ รวมถึงคู่มือ

กรณีคำขอ บ.ป.1 ที่มีการจัดทำบันทึกการสอบสวน และหลักฐานเอกสารประกอบการพิจารณาจัดทำบัตร ให้เก็บรักษาไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี และข้อมูลรายการเกี่ยวกับบัตรที่จัดเก็บในไมโครฟิล์มหรือระบบฐานข้อมูลทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชน ให้เก็บรักษาไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าปีจึงจะขออนุมัติทำลายได้

ข้อ 4 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของข้อ 59 แห่งระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2554

“การขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรของผู้ที่เคยจัดทำบัตรด้วยระบบคอมพิวเตอร์และมีข้อมูลเกี่ยวกับบัตรของผู้นั้นในฐานข้อมูลทะเบียนบัตร ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบประวัติการทำบัตร ภาพใบหน้าของผู้ขอมีบัตรและทำการเปรียบเทียบลายพิมพ์นิ้วมือผ่านทางระบบการจัดทำบัตรด้วยระบบคอมพิวเตอร์กับฐานข้อมูลทะเบียนบัตร เมื่อระบบแจ้งผลการตรวจสอบโดยไม่มีเหตุปฏิเสธการจัดทำบัตรของบุคคลดังกล่าว ให้เจ้าหน้าที่รวบรวมหลักฐานของผู้ขอมีบัตรเสนอให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณา โดยไม่ต้องเรียกหลักฐานเอกสารอื่นใดอีก”

ข้อ 5 การเรียกตรวจเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาในการขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2554 ให้เจ้าหน้าที่และพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจจากข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยงกับฐานข้อมูลของสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง โดยไม่ต้องเรียกเอกสารหลักฐานดังกล่าวจากผู้ขอมีบัตร เว้นแต่กรณีที่ไม่สามารถตรวจจากฐานข้อมูลได้และมีความจำเป็นต้องมีเอกสารดังกล่าวประกอบการพิจารณา ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เป็นผู้ออกเอกสารเพื่อจัดส่งข้อมูลหรือสำเนาเอกสารดังกล่าวให้โดยเร็ว แต่ถ้าผู้ขอมีบัตรมีความประสงค์จะนำเอกสารหลักฐานนั้นมาแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ด้วยตนเอง ก็ให้ดำเนินการได้ตามความสมัครใจ

ข้อ 6 บรรดาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับบัตรที่จัดเก็บไว้ก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้บันทึกจัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลทะเบียนบัตรตามวิธีการที่กรมการปกครองกำหนดให้แล้วเสร็จจึงขออนุมัติทำลายได้

สรุปผลการตรวจประเมินสำนักทะเบียนดีเด่น ประจำปี 2561 รอบแรก

ส่วนส่งเสริมการทะเบียนและบัตร

กรมการปกครอง โดยสำนักบริหารการทะเบียน ได้ดำเนินโครงการคัดเลือกสำนักทะเบียนดีเด่น ประจำปี 2561 โดยในปีนี้มีสำนักทะเบียนเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 150 แห่ง ใน 73 จังหวัด แยกเป็นสำนักทะเบียนอำเภอ 123 แห่ง และสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลและเมืองพัทยา 27 แห่ง และคณะกรรมการตรวจประเมินสำนักทะเบียนดีเด่นได้ดำเนินการตรวจประเมินสำนักทะเบียนดีเด่น รอบแรก ระหว่างวันที่ 4 มีนาคม - 20 เมษายน 2561 มีสำนักทะเบียนผ่านเข้ารอบสุดท้าย จำนวน 52 แห่ง (รวมสำนักทะเบียนท้องถิ่นเขตของกรุงเทพมหานครจำนวน 8 แห่ง) ใน 7 ประเภท ดังนี้

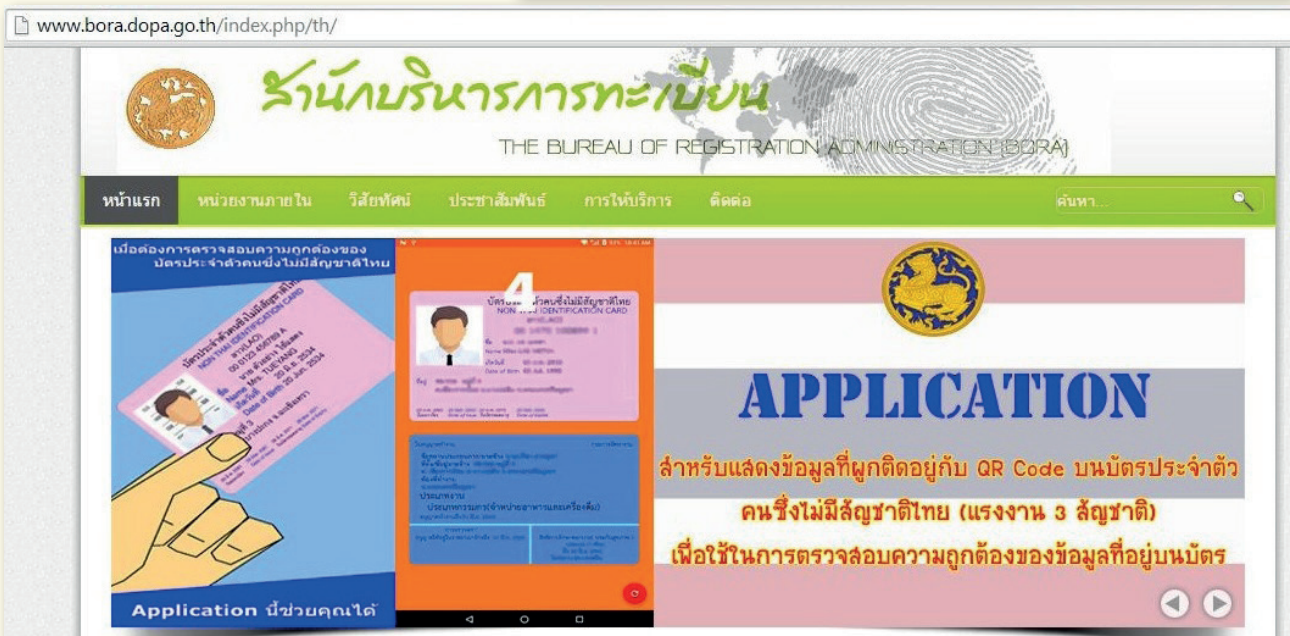
1. ประเภทสำนักทะเบียนอำเภอ ขนาดใหญ่ (จำนวนราษฎรตั้งแต่ 80,001 คน ขึ้นไป)	4. ประเภทสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลและเมืองพัทยา ขนาดใหญ่ (จำนวนราษฎรตั้งแต่ 70,001 คน ขึ้นไป)
(1) อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี (2) อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี (3) อำเภอปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี (4) อำเภอพรหมนิคม จังหวัดสกลนคร (5) อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ (6) อำเภอศรีสุนทร จังหวัดภูเก็ต (7) อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม (8) อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ (9) อำเภอรามัน จังหวัดยะลา	(1) เทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี (2) เทศบาลนครเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี (3) เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. ประเภทสำนักทะเบียนอำเภอ ขนาดกลาง (จำนวนราษฎรตั้งแต่ 50,001 - 80,000 คน)	5. ประเภทสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลและเมืองพัทยา ขนาดกลาง (จำนวนราษฎรตั้งแต่ 30,001 - 70,000 คน)
(1) อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท (2) อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว (3) อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร (4) อำเภอภราดรภาพ จังหวัดกาฬสินธุ์ (5) อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา (6) อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ (7) อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี (8) อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี (9) อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส	(1) เทศบาลเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี (2) เทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง (3) เทศบาลเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ (4) เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ (5) เทศบาลนครลำปาง จังหวัดลำปาง (6) เทศบาลนครยะลา จังหวัดยะลา
3. ประเภทสำนักทะเบียนอำเภอ ขนาดเล็ก (จำนวนราษฎรไม่เกิน 50,000 คน)	6. ประเภทสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลและเมืองพัทยา ขนาดเล็ก (จำนวนราษฎรไม่เกิน 30,000 คน)
(1) อำเภอโนนรมย์ จังหวัดชัยนาท (2) อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี (3) อำเภอป่าติ้ว จังหวัดยโสธร (4) อำเภอโนนค้ำศรี้อย จังหวัดมุกดาหาร (5) อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง (6) อำเภอวชิรบำรุง จังหวัดพิจิตร (7) อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี (8) อำเภอกะปง จังหวัดพังงา (9) อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส	(1) เทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี (2) เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ (3) เทศบาลเมืองบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น (4) เทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ (5) เทศบาลเมืองสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย (6) เทศบาลเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี (7) เทศบาลเมืองพังงา จังหวัดพังงา (8) เทศบาลเมืองเบตง จังหวัดยะลา
	7. ประเภทสำนักทะเบียนท้องถิ่นเขตของกรุงเทพมหานคร
	(1) สำนักงานเขตบางเขน (2) สำนักงานเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย (3) สำนักงานเขตบางแค (4) สำนักงานเขตบางซื่อ (5) สำนักงานเขตพญาไท (6) สำนักงานเขตยานนาวา (7) สำนักงานเขตทวีวัฒนา (8) สำนักงานเขตคลองเตย

การประกวดสำนักทะเบียนดีเด่นรอบสุดท้ายของปีนี้ กรมการปกครองได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจประเมินสำนักทะเบียนดีเด่น รอบสุดท้าย รวม 7 คณะ ทำการตรวจประเมินสำนักทะเบียนแต่ละประเภทโดยกำหนดเข้าตรวจประเมินสำนักทะเบียนในห้วงเดือนมิถุนายนถึงเดือนกรกฎาคม 2561 และประกาศผลในเดือนสิงหาคม 2561

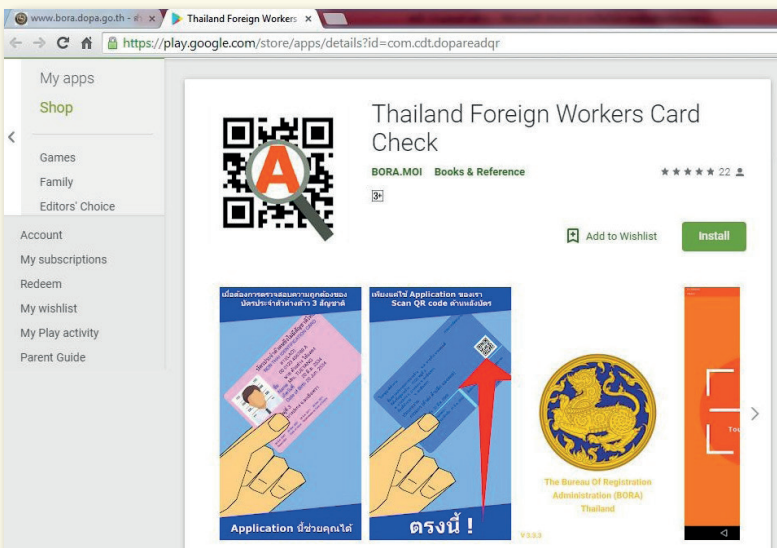
ระบบ Application ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่อยู่บนบัตรประจำตัว คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย (Thailand Foreign Workers Card Check)

ส่วนบริหารและพัฒนาเทคโนโลยีการทะเบียน

กรมการปกครอง โดยสำนักบริหารการทะเบียน ได้ปรับปรุงรูปแบบบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย โดยกำหนดให้มีสัญลักษณ์ QR Code บนหน้าบัตรทุกฉบับเพื่อใช้ตรวจสอบความถูกต้องและป้องกันการปลอมแปลง เริ่มใช้เป็นครั้งแรกในการจัดทำบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย กลุ่มแรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ (กัมพูชา ลาว และเมียนมา) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2561 ตั้งแต่วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2561 เป็นต้นมา

สำนักบริหารการทะเบียนได้พัฒนา Application สำหรับแสดงข้อมูลที่ผูกติดอยู่กับ QR Code บนบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยเพื่อให้ผู้มีหน้าที่ตามกฎหมายและบุคคลทั่วไปใช้ในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

ที่อยู่บนบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย ดังกล่าวผ่านทางโทรศัพท์มือถือ โดยสามารถดาวน์โหลด Application ดังกล่าวผ่านทางเว็บไซต์สำนักบริหารการทะเบียน

(www.bora.dopa.go.th)

หรือดาวน์โหลดติดตั้งได้โดยตรงทาง

Google Play ที่ <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.cdt.dopareadqr>

การมอบอำนาจในการติดต่อราชการเกี่ยวกับงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน

ส่วนการทะเบียนราษฎร

กรมการปกครองได้รับข้อหาหรือจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนของสำนักทะเบียนจำนวนมาก รวมถึงประชาชนทั่วไป เกี่ยวกับการมอบอำนาจให้บุคคลอื่น อาทิ หมายความ เป็นต้น ยื่นคำขอหรือคำร้องต่อเจ้าพนักงานตามกฎหมายเพื่อให้ดำเนินการเรื่องใดๆ แทนผู้มอบอำนาจ ว่า สามารถดำเนินการได้หรือไม่ อย่างไร เนื่องจากปัจจุบันมักเกิดเหตุในทำนองดังกล่าวค่อนข้างมากและเกิดความเข้าใจไม่ตรงกันระหว่างประชาชนและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานซึ่งเป็นประเด็นให้เกิดการร้องเรียน

กรมการปกครองพิจารณาแล้วขอเรียนว่า การมอบอำนาจ หมายถึงการที่บุคคลหนึ่งซึ่งกฎหมายเรียกว่า ตัวการ มอบอำนาจให้บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่า ตัวแทน มีอำนาจทำการแทนในเรื่องที่มอบ โดยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 797 และมาตรา 820 กำหนดให้ตัวการต้องผูกพันต่อบุคคลภายนอกในกิจการที่ตัวแทนกระทำ กล่าวคือ ผู้มอบอำนาจไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบต่อการกระทำของผู้รับมอบอำนาจที่กระทำตามที่ได้รับมอบอำนาจ ฉะนั้น การยื่นคำขอหรือคำร้องเพื่อดำเนินการตามกฎหมายเกี่ยวกับการทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนในเรื่องใดๆ หากบทบัญญัติตามกฎหมายในเรื่องดังกล่าว ไม่ได้ห้ามการมอบอำนาจให้ผู้อื่นดำเนินการแทน หรือมิได้กำหนดให้ต้องดำเนินการด้วยตนเอง และมีใช้เรื่องที่จะต้องดำเนินการเองเฉพาะตัวแล้ว ก็สามารถมอบอำนาจให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนได้ ส่วนการพิจารณาของผู้มีอำนาจตามกฎหมายว่าจะสามารถดำเนินการตามคำขอหรือคำร้องที่ยื่นเรื่องโดยผู้รับมอบอำนาจได้หรือไม่ อย่างไร ย่อมขึ้นอยู่กับพยานหลักฐานที่ผู้รับมอบอำนาจนำมาประกอบการยื่นคำขอหรือคำร้องว่า สามารถพิสูจน์สิทธิหรือเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมายและระเบียบในเรื่องนั้นๆ กำหนดหรือไม่ และหากพยานหลักฐานหรือข้อเท็จจริงที่ต้องใช้ประกอบการพิจารณาในเรื่องดังกล่าวยังไม่เพียงพอที่จะดำเนินการให้ได้ตามคำขอหรือคำร้อง ผู้มีอำนาจย่อมสามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม รวมถึงการเรียกสอบบุคคล ซึ่งเป็นผู้มอบอำนาจได้ ทั้งนี้ การมอบอำนาจต้องทำเป็นหนังสือโดยมีสาระสำคัญให้ได้ความว่าผู้มอบอำนาจได้มอบอำนาจให้ผู้ใดดำเนินการแทนในเรื่องใด และต้องยอมรับต่อผลการดำเนินการที่เกิดจากการมอบอำนาจนั้น

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การพิจารณาเรื่องดังกล่าวเป็นไปอย่างเหมาะสมในแนวทางเดียวกัน กรณีที่ตัวการซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วควรจะต้องยื่นคำขอหรือคำร้องดำเนินการด้วยตนเอง ได้แก่ การขอดำเนินการที่ต้องตรวจสอบประวัติเพื่อพิสูจน์คุณสมบัติตามที่กฎหมายหรือระเบียบกำหนด เช่น การขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน การขอจัดทำทะเบียนประวัติ การขอลงรายการสัญชาติไทยตามมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 การขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา 7 ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. 2508 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 การขอมีบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย การขอจดทะเบียนสมรส เป็นต้น ซึ่งกรณีดังกล่าวตัวการที่เป็นเจ้าของข้อมูลจะต้องลงชื่อรับรองในคำขอหรือคำร้องไว้เป็นหลักฐาน และนายทะเบียนหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจต้องบันทึกจัดเก็บเอกสารดังกล่าวไว้เป็นทะเบียนประวัติของผู้นั้นในระบบฐานข้อมูลเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิในสถานะบุคคล กรณีเช่นนี้ หากตัวการประสงค์จะมอบอำนาจให้ตัวแทนควรเป็นการมอบอำนาจให้ติดตามผลการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ภายหลังจากการยื่นคำขอหรือคำร้องในเรื่องนั้น

จึงให้อำเภอ สำนักงานเขต สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาล และเมืองพัทยา แจ้งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนถือปฏิบัติ และขอให้ประชาสัมพันธ์เพื่อทำความเข้าใจกับประชาชนและองค์กรต่างๆ ในพื้นที่ด้วย

(อ้างอิงหนังสือกรมการปกครองที่ มท 0309.1/ว 10477 ลงวันที่ 23 พฤษภาคม 2561)

คณะผู้บริหารและบุคลากรของสำนักบริหารการทะเบียน ร่วมรับฟังการบรรยายเรื่อง “ออฟฟิศพิชิตเครียด” ซึ่งดำเนินการตามตัวชี้วัด “ร้อยละของบุคลากรที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะหรือเข้าร่วมกิจกรรมด้านเสริมสร้างคุณธรรม และจริยธรรม” ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 บรรยายโดย นายแพทย์สิทธิธา ลิขิตนุกูล เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2561 ณ ห้องประชุมบัวหลวง ชั้น 10 อาคารกรมการปกครอง (คลอง 9) อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

ถาม ในกรณีซึ่งผู้ยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชนเป็นบุคคลวิกลจริต สติพินเพื่อนไม่สมประกอบ ญาตินำมายื่นขอมีบัตรฯ ทางสำนักทะเบียนจะจัดทำบัตรฯ ให้ได้หรือไม่

ตอบ ตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2526 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2554 มาตรา 5 วรรคสาม บัญญัติว่า ผู้ซึ่งได้รับการยกเว้นตามกฎหมายหรือตามวรรคสอง ซึ่งมีบัตรประจำตัวตามกฎหมายอื่นให้ใช้บัตรนั้นแทนได้ ดังนั้น ถ้าคนสติพินเพื่อนไม่สมประกอบมีบัตรประจำตัวคนพิการ ก็สามารถใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชนได้ แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อบุคคลประเภทดังกล่าวมาขอมีบัตรฯ เจ้าหน้าที่ที่จะต้องพิสูจน์ให้ได้ความชัดเจนว่าเป็นบุคคลเดียวกับที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร แต่เนื่องจากบุคคลดังกล่าวไม่สามารถแสดงความสามารถของตนเองได้ ก็ให้สอบถามบันทึกปากคำบุคคลที่พามาให้ปรากฏข้อเท็จจริงในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างผู้นั้นกับคนพิการ โดยบุคคลที่พามาจะต้องเป็นญาติ ผู้ปกครอง หรือผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ (มีคำสั่งศาลแต่งตั้ง) ส่วนการลงลายมือชื่อในฐานะผู้ยื่นคำขอ ให้พิมพ์ลายนิ้วหัวแม่มือขวาหรือซ้ายของคนพิการ แล้วให้บุคคลผู้พามาลงลายมือชื่อไว้ในคำขอ บ.ป. 1 รายละเอียดตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0309.2/ว 829 ลงวันที่ 9 มีนาคม 2549

ถาม กรณีมีประชาชนมาร้องเรียนเกี่ยวกับการบริการที่ไม่โปร่งใสของข้าราชการที่ให้บริการงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน โดยมีการเรียกเก็บเงินเป็นค่าเขียนคำร้อง เงินค่าธรรมเนียมการออกบัตร เงินค่าปรับในการออกบัตร จำหน่ายของพลาสติกใส่บัตรประจำตัวประชาชน กรณีนี้มีแนวทางการปฏิบัติอย่างไรเพื่อให้ถูกต้องตามระเบียบ

ตอบ กรณีดังกล่าว เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาการร้องเรียนเกี่ยวกับการเก็บเงินค่าคำร้อง และค่าธรรมเนียมการออกบัตรประจำตัวประชาชน กรมการปกครองจึงได้มีหนังสือที่ มท 0309.2/ว 12908 ลงวันที่ 29 กรกฎาคม 2552 เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติการเรียกเก็บเงินจากประชาชนที่มาติดต่อขอรับบริการงานบัตรประจำตัวประชาชน ดังนี้

1. ให้กำชับเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติงานตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ มิให้แสวงหาผลประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนผู้มาขอรับบริการเข้าใจในกรณีที่มีการเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมและการจำหน่ายสิ่งของทีนอกเหนือจากเงินค่าธรรมเนียมที่ผู้มาขอรับบริการจะต้องจ่าย เช่น ของพลาสติกใส่บัตรประจำตัวประชาชน หรือของพลาสติกใส่ทะเบียนบ้าน เป็นต้น ห้ามมิให้มีการบังคับจำหน่ายสินค้าในลักษณะขยควบกับการจ่ายเงินค่าธรรมเนียมในทุกกรณี
2. ให้ติดประกาศอัตราค่าธรรมเนียมการออกบัตรในแต่ละกรณีให้ประชาชนมองเห็นได้อย่างชัดเจน เพื่อป้องกันปัญหาการร้องเรียนผ่านสื่อมวลชนเกี่ยวกับพฤติกรรมกรให้บริการประชาชนที่ไม่เหมาะสมและการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมรวมถึงการเปรียบเทียบปรับให้ออกใบเสร็จรับเงินและฉีกมอบให้ผู้มาขอรับบริการไว้เป็นหลักฐานทุกราย

ถาม การใช้คำนำหน้านามเป็นตำแหน่งทางวิชาการ เช่น “นายแพทย์” สามารถใส่แทนคำนำหน้านามในทะเบียนบ้าน และในบัตรประจำตัวประชาชนได้หรือไม่

ตอบ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการใช้ตำแหน่งทางวิชาการเป็นคำนำหน้านาม พ.ศ. 2536 ข้อ 5 ได้กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการมีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการที่ได้รับเป็นคำนำหน้านามได้ในการลงชื่อหนังสือ เอกสาร งานสารบรรณหรือการเรียกขานใด ๆ เสมือนยศ หรือคำนำหน้านามอย่างอื่น ซึ่งไม่ครอบคลุมถึงการแก้ไขคำนำหน้านามในทะเบียนบ้าน และคำนำหน้านามของตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าว เป็นเพียงคำที่แสดงให้ทราบถึงการประกอบอาชีพ และระดับการดำรงตำแหน่งหน้าที่ของบุคคลซึ่งมีผู้นิยมยกย่องเรียกขานเป็นคำนำหน้านามกันอยู่ เช่นเดียวกับคำว่า นายแพทย์ นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอ เป็นต้น กรณีนี้ได้มีพระราชบัญญัติให้ใช้คำนำหน้านามชื่อ ศักราช 1223 พระราชกฤษฎีกาให้ใช้คำนำหน้านามสตรี พ.ศ. 2460 และพระราชกฤษฎีกาให้ใช้คำนำหน้านามสตรีเพิ่มเติม พ.ศ. 2464 กำหนดให้ผู้ที่ไม่มีบรรดาศักดิ์ ยศ หรือฐานันดรศักดิ์ใช้คำว่า นาย นาง นางสาว แล้วแต่กรณีเป็นคำนำหน้านาม โดยกระทรวงมหาดไทยได้สั่งการให้ถือปฏิบัติตามหนังสือ ปกปิด ที่ มท 0313/ว 337 ลงวันที่ 3 สิงหาคม 2509 ดังนั้นการที่จะใช้ตำแหน่งทางวิชาการเป็นคำนำหน้านามในทะเบียนบ้าน จึงไม่อาจกระทำได้ รายละเอียดตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0310.2/15563 ลงวันที่ 23 พฤษภาคม 2540

ถาม การจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนกรณีบัตรสูญหายหรือถูกทำลาย จะต้องสอบเจ้าบ้านหรือบุคคลผู้นำเชื่อถือทุกครั้งหรือไม่

ตอบ ตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0309.2/ว 3476 ลงวันที่ 26 มีนาคม 2557 ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติ คือ การขอมีบัตรเนื่องจากบัตรสูญหายหรือถูกทำลาย ให้เรียกหลักฐานเอกสารซึ่งมีรูปถ่ายของผู้ขอมีบัตรและเป็นเอกสารที่ทางราชการออกให้ เช่น ใบอนุญาตขับรถ หนังสือเดินทาง เป็นต้น กรณีผู้ขอมีบัตรไม่สามารถแสดงหลักฐานเอกสารที่ทางราชการออกให้ได้ ให้สอบสวนเจ้าบ้านหรือบุคคลที่นำเชื่อถือแทน กรณีตามปัญหาจึงไม่จำเป็นต้องสอบสวนเจ้าบ้านหรือบุคคลผู้นำเชื่อถือทุกครั้งเสมอไป หากผู้ยื่นคำขอสามารถแสดงเอกสารหลักฐานของทางราชการที่มีรูปถ่ายประกอบกับพนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาแล้วเชื่อได้ว่าเป็นเอกสารที่ถูกต้องก็ดำเนินการจัดทำบัตรให้กับผู้ขอมีบัตรได้ โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. 2554 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 11 (7)

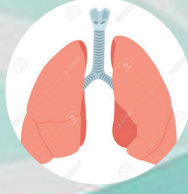
ถาม กรณีแจ้งย้ายที่อยู่ปลายทาง สำนักทะเบียนปลายทางไม่ได้ให้ผู้ร้องและเจ้าบ้านผู้นิยมให้ย้ายเข้าชื่อในใบแจ้งการย้ายที่อยู่ก่อนส่งไปให้สำนักทะเบียนต้นทางดำเนินการ กรณีนี้สำนักทะเบียนต้นทางจะดำเนินการย้ายออกให้ได้หรือไม่

ตอบ กรณีดังกล่าว สำนักทะเบียนปลายทางจะต้องลงรายการในใบแจ้งย้ายที่อยู่ทั้ง 3 ตอน และให้หมายเหตุด้านบนขวาว่า “แจ้งการย้ายที่อยู่ปลายทาง” โดยให้ผู้แจ้งลงลายมือชื่อในช่องผู้แจ้งย้ายออก และช่องผู้แจ้งย้ายเข้า สำหรับช่องเจ้าบ้านผู้นิยมให้เขียนชื่อ - สกุล ตัวบรรจงไว้ และส่งใบแจ้งการย้ายที่อยู่ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ไปสำนักทะเบียนต้นทาง เมื่อได้รับตอบรับการแจ้งการย้ายที่อยู่ปลายทางจากสำนักทะเบียนต้นทางแล้ว ให้นำใบแจ้งการย้ายที่อยู่ตอนที่ 1 มาตรวจสอบ โดยปฏิบัติตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2535 (รวมฉบับแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2551) ข้อ 90

กรมการปกครองขอเชิญบริจาคอวัยวะเพื่อการปลูกถ่าย

“คุณคือส่วนหนึ่ง
ของสะพานบุญ”

ประชาชนที่มีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป

สามารถแจ้งความประสงค์บริจาคอวัยวะเพื่อการปลูกถ่าย

ผ่านคำร้องทำบัตรประจำตัวประชาชนได้ ณ สำนักงานทะเบียนทั่วประเทศ

สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

วารสาร สารทะเบียน-บัตร “The One” เป็นวารสารรายเดือนของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
จัดพิมพ์เดือนละ 6,000 ฉบับ โดยแจกจ่ายให้ผู้บริหาร หน่วยงานภายในกรมการปกครอง ที่ทำการปกครองจังหวัด
และที่ทำการปกครองอำเภอทั่วประเทศ ติดต่อฝ่ายจัดทำ : 59 หมู่ 11 ถนนลำลูกกา คลอง 9 ตำบลบึงทองหลาง
อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี 12150 โทร. 0-2791-7652-4 Call Center : 1548 <http://bora.dopa.go.th>
E-mail : theone_9@windowsslive.com